

[Brorsen.]

for et Arbejde for en Nedsættelse, ogsaa af de militære Udgifter, men det skete under meget stor Modstand, og naturligvis indtog Radikale og Socialdemokrater her i Tinget ogsaa paa det Tidspunkt en fuldkommen negativ Holdning. Men der gennemførtes altsaa en Ordning i 1922, hvorved ogsaa Militærudgifterne reduceredes noget. Jeg vil for Resten i denne Forbindelse minde om, at da Forslaget i 1922 blev fremsat fra Venstregeringens Side — dengang var Klaus Berntsen Forsvarsminister og Neergaard Statsminister —, kom der Udtalelser frem om, om det ikke vilde være vigtigt at vente, fordi der var Udsigt til, at der skulde afholdes en Afrustningskonference, og der maaske var Muligheder til Stede for, at denne Konference, naar den havde tilendebragt sit Arbejde, var naaet til et positivt Resultat, saaledes at man bedre kunde overse hele Situationen til den Tid, end man kunde forinden denne Afrustningskonference. Vi afviste denne Henstilling — og jeg tror, at alle nu vil give os Ret —, fordi vi klart indsaa, at der var en lang Rejse, inden man fik denne Afrustnings- eller Nedrustningskonference sammenkaldt og den fik tilendebragt sine Forhandlinger, og vi har jo nu set, hvorledes det hele desværre — det kan vi alle sammen sige — er bristet, og hvorledes man nu Verden over er inde paa en Oprustning, som man aldrig i Menneskehedens Historie har kendt Magen til.

Vi gennemførte altsaa en Ordning med nogen Nedsættelse af de militære Udgifter i 1922, men vi fik saa en anden Regering, en socialdemokratisk Regering i 1924, og nu skulde Handling jo følge paa Ord, nu skulde de nye Regeringspartier fremsætte deres Afrustningsforslag. De stillede sig paa et fuldkomment negativt Standpunkt, idet de fremsatte et Forslag om et Værn — om man i det hele taget kan kalde det saa, jeg tror det næppe — saa svagt, saa svagt, at der kun skulde indkaldes — og det var endda ikke rigtige Soldater, de maatte i alt Fald ikke kaldes saa — 800 Mand, og jeg tror Budgettet alt i alt var paa 7½ Mill. Kr., og saa blev det oven i Købet forklaret, ogsaa fra Forsvarsministeren L. Rasmussens Side, at man kunde komme videre endnu — det var jo hans Maal at komme saa vidt, at den

sidste Soldat blev fjernet, saa vi altsaa ikke havde noget som helst af den Slags her i Danmark. Jeg tror, at Socialdemokraterne i dette Øjeblik gerne vilde have haft, at dette Forslag ikke havde staaet i Rigsdagens Annaler. Jeg kan ikke tænke mig andet, end at de som fornuftige Mennesker, naar de ser paa det Forslag, der nu fremsættes, og samtidig ser tilbage paa de tidligere, gerne vilde have haft, at det Forslag ikke var blevet fremsat i 1924—25. Det var vigtigt at gøre det hele saa daarligt som overhovedet muligt, og ærede Medlemmer husker jo alle — men lad det alligevel komme med i denne lille Oversigt her — det berygtede Forslag om, at der skulde anvendes en betydelig Statsudgift paa at faa de Geværer, som disse Soldater skulde have, til at skyde saa daarligt som overhovedet muligt. Det skulde der anvendes Penge til. Saa langt var man kommet ud i det rene Galimatias i den Tid, og derfor er det, jeg tror — jeg appellerer til de Herrer og Damers sunde Fornuft —, at de vil give mig Ret i, at det havde været heldigere, ikke mindst for Regeringspartierne egen Skyld, om det Forslag ikke var blevet fremsat.

Hvis vi ikke havde haft et Landsting til at imødegaa det, hvad vi havde den Gang, saa ved vi ikke, hvad der var sket. Jeg skal ganske vist indrømme, at den højtærede nuværende Udenrigsminister, Hr. Munch, efterhaanden stillede visse Ændringsforslag — det blev ham for broget, det kunde han alligevel ikke være med til. Han var Afrustnings- eller Nedrustningsmand om en Hals naturligvis, men at gaa saa vidt som at vedtage Forslag som det, der dengang blev fremsat fra socialdemokratisk Side, kunde han dog ikke lægge Navn til. Socialdemokraterne bevægede sig, som sagt, hvad Pengene angaar, omkring de 7½ Mill. Kr., og den højtærede Udenrigsminister kom op paa 16 Mill. Kr. Videre kunde han ikke naa; han mente, det var fuldt ud tilstrækkeligt, naar vi fik en Forsvarsordning her i Danmark, der kostede 16 Mill. Kr.

Under alle de Forhandlinger, der har været ført her om Forsvarssagen, har man naturligvis i hele den Periode, jeg her har nævnt, stadig fra radikal-socialdemokratisk Side været inde paa, at den almindelige Værnepligt var nærmest en Forbåndelse. Det var navnlig de Radikale, men der var